

Till enligt
SÄNDLISTA

Bildande av naturreservatet Hästhagen-Kilholmen, Uppsala kommun

UPPGIFTER OM RESERVATET

	Områdets benämning :	Hästhagen-Kilholmen
	Objektsnummer:	03-99-053
	Kommun :	Uppsala
	Fastigheter :	Del av Bennebol 2:1 och Burvik 1:1
./A	Lägesbeskrivning :	Området är beläget ca 7 km nordöst om Knutby, se bilaga A.
	Koordinat i rikets system :	x=66 51 0 y=16 42 5
	Koordinat enligt natur- vårdsregistret :	12I 0I 10 25
	Topografisk karta :	12I Östhammar SO
	Ekonomisk karta :	12I 0i, 128 08
./B	Gränser :	Reservatsområdets gränser framgår av bifogad karta, se bilaga B.
	Area :	37 ha, varav 24 ha produktiv skogsmark.
	Naturvårdsförvaltare :	Länsstyrelsen i Uppsala län
	Markägare :	Hargs Egendom AB

GRUND FÖR BESLUTET

Beskrivning av området

Reservatet Hästhagen-Kilholmen utgörs av en udde i Norrsjön med en flikig fastmarkszon mot en angränsande våtmark. Udden begränsas i väster av Norrsjöns nordligaste vik, och i öster av den numera igenvuxna Bennebolsviken. Söder om udden ligger Kilholmen, vilken i dag är förbunden med fastlandet genom våtmarker. I nordöst och nordväst följer reservatsgränsen vägen mellan Vällnora och Bennebols bruk. Uddens inre partier, vilka främst är bevuxna med medelåldrig barrskog, ingår ej i reservatsområdet.

Terrängen kännetecknas av blockrik morän, bitvis rikt storblockig, med fuktsvackor, kärrdrag och hållmarker. Skogen utgörs av äldre lövdominerad strandskog och igenväxande ängs- och hagmarker med inslag av alsumpskog och sluten lövlund. Skogen befinner sig till stora delar i en igenväxningsfas efter tidigare betes- och slätterhäv. Lövträden utgörs bl a av grov asp och ek samt medelgrov lind och ask. Även björk, alm och hassel förekommer. På Kilholmen finns på den södra delen ett parti grandominerad naturskog. I skogen på den norra delen av Kilholmen har en stormlucka nyligen uppkommit i den lövdominerade skogen.

Våtmarkerna har troligen till stor del tidigare utnyttjats som slättermarker. Djupare vikar är kärrlika och hyser en del al och sälg samt exempelvis missne, gul svärdsilja, blåsstarr och kråklöver.

Reservatsområdet hyser en mycket välutvecklad lundflora med arter såsom myskmadra, lungört, underviol, skogsknipprot, ramslök, grönkulla och tvåblad. Genom tillgång på grov asp, gran och ek ges goda förutsättningar både för en värdefull kryptogamflora och en lika värdefull insekts- och fågelfauna. Naturskogen på Kilholmen med den nybildade stormluckan och våtmarkerna tillför en extra dimension och bidrar till områdets mångformighet.

I reservatet har över 50 signalarter, vilka indikerar höga naturvärden, påträffats. De hotade arterna är huvudsakligen knutna till gamla och grova träd och lågor av asp, ek (samt övriga ädellövträd) och gran. Av de rödlistade kryptogamerna som påträffats kan nämnas: aspfjädermossa, stor aspticka samt västlig njurlav. Av skalbaggar kan nämnas sexfläckig blombock och grön aspvadbock. Mindre flugsnappare och mindre hackspett observeras regelbundet i området.

Området har stor betydelse för bevarandet av biologisk mångfald.

Reservatsområdet ligger i ett större område klassat som riksintresse för den kulturella och vetenskapliga naturvården enligt 2 kap 6 § lagen om hushållning med naturresurser m m. (1987:12), (NRL). Området är i Uppsala läns naturvårdsprogram klassificerat såsom område med högsta naturvärde.

Vidare ligger reservatet inom ett område av riksintresse för kulturmiljövården enligt 2 kap 6 § NRL, K 34 Bennebols och Vällnora bruk. Riksintresset konstitueras av bruksmiljöer ursprungligen från 1600 - talet, vars lokalisering till skogsbygden illustrerar tidens decentraliserade utnyttjande av natur-resurserna.

Referenser

Eriksson, P. 1997, Ekologisk landskapsplanering i Vällenområdet. Upplandsstiftelsen Rapport nr 5.
Eriksson, P. 1989, NISP-Bennebol, opubl.
Länsstyrelsen i Uppsala län, 1987, Naturvårdsprogram för Uppsala län.
Nilsson P. M. 1975, Naturinventering av Bennebols naturreservat
Stighäll K. 1996, Bennebolsområdet, Upplandsstiftelsen, stencil nr 10.

ÄRENDETS BEREDNING

Under år 1993 påbörjade Upplandsstiftelsen projektet "Ekologisk landskapsplanering för hotade arter och miljöer" kring sjön Vällen. Som en följd av arbetet avgränsades ett antal särskilt värdefulla områden som föreslogs skyddas som naturreservat. Naturvårdsverket och Länsstyrelsen uppdrog år 1995 åt Upplandsstiftelsen att under en treårsperiod ta fram underlag för beslut om naturreservat samt skötselplaner för ett tjugotal utvalda områden i Uppsala län. Hästhagen - Kilholmen är ett av dessa områden. I uppdraget ingick även att se över fem naturreservat med enbart föreskrifter om tillståndsplikt (s k dispensa-belt naturreservat) belägna i Vällenområdet. Arbetet har bedrivits i samråd med Länsstyrelsen och markägaren. Uppdraget redovisades under våren 1998.

Förhandlingar med markägaren har skett och avtal om intrångsersättning tecknats. Förslaget har förelagts markägaren och sakägare enligt 11 § naturvårdsförordningen (1976:484) och remitterats. Synpunkter har beaktats i förslaget.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) förklarar Länsstyrelsen det område
./B som markerats på kartbilaga B som naturreservat, benämnt Hästhagen-Kilholmen.

ÄNDAMÅL MED RESERVATET

Ändamålet med reservatet är att

- skydda och bevara de geologiska bildningarna, den äldre löv- och ädellövriska landskogen, de förekommande våtmarkerna och de hydrologiska betingelserna, samt det växt- och djurliv som är förknippat med nämnda förhållanden,

- i den mån det inte strider mot bevarandeintressena, tillåta och med enkla anordningar underlätta allmänhetens möjligheter till naturupplevelser inom området,
- skydda och bevara de bruks - och odlingshistoriska spåren

Reservatsområdet skall lämnas för fri utveckling, med undantag för åtgärder som förstärker eller bevarar vissa natur - och kulturvärden enligt skötselplanen. Dessa åtgärder består i

- frihuggning av ädellövträd för att befrämja en ljuskrävande fauna och flora,
- om möjligt återgå till åkerbruk, slätter- eller beteshävd på lämpliga ytor,
- restaurering genom avverkning av planterade barrträd,
- röjning eller frihuggning av lämningar som särskilt väl belyser markens tidigare användning,
- restaurering av leder, broar m m för att förstärka förståelsen av brukets omgivningar och öka tillgängligheten till besöksvärda objekt (odlingsmarker, kolbottnar m m).

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård - och förvaltningsbestämmelser skall gälla för reservatet.

A Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar reservatsområdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden såsom att gräva, spränga, muddra, schakta, plöja, dämna, nydika, underhållsrensa dike, skyddsdikey eller på annat sätt föra bort vatten, utfylla, tippa, markbereda, bryta stubbar eller utföra annan direkt eller indirekt markbearbetning med undantag för
 - åtgärder för vilka Länsstyrelsen lämnat tillstånd enligt föreskrift A 12,
2. uppföra byggnad eller anlägga väg, parkeringsplats, stig, spång, brygga eller annan anläggning med undantag för

- i nedanstående skötselplan angivna anläggningar och anordningar,
3. dra fram mark - eller luftledning,
 4. anordna upplag annat än tillfälligt i samband med reservatsområdets skötsel,
 5. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
 6. tillföra växtnäringssämnen eller göra andra ingrepp som kan innebära förorening eller annan förändring av marken,
 7. avverka, röja, skogsodla eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller annan växtlighet med undantag för
 - absolut nödvändiga åtgärder i samband med brandbekämpning,
 - åtgärder enligt nedanstående skötselplan,
 - åtgärder för vilka Länsstyrelsen lämnat tillstånd enligt föreskrift A 12,
 - åtgärder i samband med underhåll och reparation av teleledning och jordkabel
 8. införa för trakten i dag främmande växt- eller djurart/ras,
 9. sätta upp saltsten eller utfodra vilt med undantag för stödåtgärder för utrotningshotad art,
 10. framföra motordrivet fordon med undantag för
 - erforderlig körning i samband med brandbekämpning,
 - körning i samband med skötsel av reservatsområdet,
 - körning i samband med underhåll av ledningsgata vid vägen i reservatets norra del,
 - körning med mindre fordon, t. ex. järnhäst eller motsvarande för uttransport av fälld älg,
 11. upplåta mark för ridning, camping, orienteringstävling eller liknande arrangemang, uppställning av husvagn, släpvagn eller motordrivet fordon,

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

12. förbättra diken vid den allmänna vägen längs reservatsgränsen i reservatsområdets norra del,

Dessutom gäller :

13. Föreskrifter nedan under punkt C gällande allmänheten gäller även för markägare och innehavare av särskild rätt med undantag för åtgärd som är nödvändig för att kunna bruka och sköta reservatsområdet eller för att kunna utöva sin särskilda rätt, t.ex. jakt.

B Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att

1. reservatsområdets gränser märks ut i terrängen och att informationstavlor sätts upp i anslutning till reservatsområdet,
2. erforderliga åtgärder vidtas för att iordningställa och underhålla anläggningar och anordningar enligt nedanstående skötselplan och de principer som anges i planen,
3. naturvårdande åtgärder som gagnar reservatets syfte vidtas inom reservatsområdet.

C Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar skall förbud gälla att

1. gräva, hacka eller på annat sätt skada jordytan,
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, gräva upp eller plocka blommor, gräs, mossor, svampar, lavar eller på något annat sätt ta bort eller skada växter eller växtdelar av något slag med undantag för plockning av matsvamp och bär,
3. fånga eller bortföra djur, bortföra ägg eller bo eller medvetet störa djurlivet,
4. rida,
5. tälta,
6. elda,

7. medföra hund eller annat husdjur som ej är kopplat,
8. framföra motordrivet fordon,
9. anordna orienteringsverksamhet eller snitslade spår.

D Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

1. Naturvårdsförvaltare.
Länsstyrelsen är naturvårdsförvaltare.
2. Skötselplan.
Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa nedanstående skötselplan.

SKÖTSELPLAN

Syfte med naturvårdsförvaltningen

Att bevara reservatsområdets höga natur - och kulturvärden genom att lämna området för fri utveckling med undantag för åtgärder som framgår av skötselplanen. Om möjligt återuppta bete eller slåtter i partier av reservatet som ännu präglas av hävd.

Att genom att vidta smärre åtgärder öka tillgängligheten till reservatsområdet och allmänhetens möjligheter till natur - och kulturupplevelser.

Disposition och skötsel av mark och vatten

Beskrivning

Naturförhållandena beskrivs i avsnittet "Beskrivning" ovan.

Övergripande mål

Huvuddelen av området lämnas för fri utveckling. Vid behov utförs avverkning av ung gran för att upprätthålla ett luckigt och lövrikt skogsbestånd. Om möjligt återupptas bete på lämpliga partier i reservatet eller slåtter på gammal slåttermark.

Riktlinjer och åtgärder

Skötselområde A

Beskrivning: Igenväxande ängs- och hagmark samt strandskog med lövdominerad blandskog på blockrik mark. Inslag av sumpskog, hällmark och sluten lund.

Mål: Lövrik naturskog.

Åtgärder: Inga.

Skötselområde B

Beskrivning: Igenväxande åker och hagmark med grova ädellövträd, främst ek, samt små delvis granbevuxna fuktiga f. d. ängsmarker.

Mål: Lövskog. Bibehållande av grova ädellövträd. I lämpliga delar återupptaget åkerbruk, bete eller slåtter.

Åtgärder: Avverkning av ung gran för att upprätthålla ett luckigt och lövrikt bestånd. Vid behov kan frihuggning av grova ädellövträd utföras. Bete eller slåtter är önskvärd.

Skötselområde C

Beskrivning: Tidigare slåtteräng och slåtrade våtmarker i anslutning till Norrsjön.

Mål: Öppen våtmark.

Åtgärder: Om möjligt delvis slåtter, i övrigt inga åtgärder.

Skötelområde D

Beskrivning: Naturskogsartad blandskog samt stormlucka med stort inslag av vindfällan och högstubbar.

Mål: Naturskog.

Åtgärder: Inga.

Vägar, ledningar, diken

Nödvändiga röjningar i anslutning till vägen mellan Vällnora och Bennebol får utföras. Vad beträffar dikningsåtgärder är endast underhållningsrensning tillåten. Åtgärder i samband med underhåll och reparation av teleledning och jordkabel.

Faunavård - jakt

Jakt får förekomma i enlighet med gällande lag.

Stödåtgärder får vidtas för hänsynskrävande eller utrotningshotade djurarter.

Befintliga jakttorn får vidmakthållas men inga nya får uppföras. Siktröjning är inte tillåten.

Utfodring av jaktbart vilt får inte förekomma.

Anordningar för rekreation och friluftsliv

Beskrivning

Området nås via den allmänna vägen mellan Vällnora och Bennebols bruk, som delvis följer reservatsområdets norra gräns.

Övergripande målsättning

Friluftslivets intressen ska i huvudsak tillgodoses genom reservatsområdets naturliga förutsättningar. I den mån det inte strider mot bevarandeintressena är det tillåtet att med enkla anordningar underlätta allmänhetens möjligheter till naturupplevelser inom reservatet.

Riktlinjer och åtgärder.

Tillgänglighet

Området ligger i direkt anslutning till den allmänna vägen mellan Vällnora och Bennebols bruk.

Parkeringsplats

En P-plats kan iordningställas i anslutning till Bennebols bruk.

Sanitära anordningar

Vid behov utplaceras soptunna och eventuellt toalett i anslutning till parkeringsplatsen.

Renhållning

Naturvårdsförvaltaren svarar för eventuell städning och renhållning.

Information

Information om det skyddade området skall lämnas på informationsskyltar, som placeras på lämpliga ställen inom eller i anslutning till reservatsområdet. Naturvårdsförvaltaren svarar för produktion, uppsättning och underhåll av dessa skyltar.

Informationsfolder bör tas fram. Länsstyrelsen svarar för produktion av foldern.

Det kan vara lämpligt att vid eller inom reservatsområdet lämna ytterligare information om natur- och kulturförhållanden m.m. Detta kan ske vid bruken eller på annan lämplig plats.

Utmärkning

Reservatet skall vara utmärkt enligt svensk standard

(SIS 03 15 22). Naturvårdsförvaltaren svarar för detta.

Tillsyn

Naturvårdsförvaltaren ansvarar för tillsynen av reservatet.

Dokumentation

Naturvårdsförvaltaren skall kontinuerligt dokumentera utförda åtgärder, eventuellt slitage, andra förändringar i naturförhållanden m.m.

Finansieringen av naturvårdsförvaltningen

Naturvårdsförvaltning, utmärkning och basuppskyltning av reservatet bekostas av staten.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga D.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Ann - Cathrine Haglund samt ledamöterna Barbro Andersson, Ingrid Andersson, Anders Ekström, Gunnar Hedberg, Lennart Hedquist, Gunnar Hofring, Ingvar Karlén, Mats O Karlsson, Lars - Olof Lindell, Britt Pagard och Mats Sjöborg samt tjänstgörande suppleant Ing -Marie Gidlund.

I den slutliga handläggningen deltog länsråd Henricsson, chefsjurist Segerström, länsantikvarie Eklund, länsarkitekt Lundgren och avdelningsdirektör Hjelm, föredragande.

Ann - Cathrine Haglund

Lars Hjelm

BILAGOR

- A. Översiktskarta, skala 1 : 50 000
- B. Reservatskarta, skala 1 : 10 000

1998-06-26

231-7349-97

- C. Reservatskarta med skötselområden, skala 1 : 10 000
D. Hur man överklagar

SÄNDLISTA

Till (delgivningskvitto)

Hargs Egendom AB, Harg 742 95 HARGSHAMN

Hargs Bruk AB, Harg, 742 95 HARGSHAMN

Uppsala kommun, Box 216, 751 04 UPPSALA

Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM

Telekontoret, Box 621, 751 26 UPPSALA

Vattenfall Elförsörjning, 741 90 KNIVSTA

För kännedom

Upplandsstiftelsen, Box 1833, 751 48 UPPSALA

Boverket, Box 534, 371 23 KARLSKRONA

Skogsvårdsstyrelsen i Uppsala län, Portalgatan 2 B, 754 23 UPPSALA

Lantmäterimyndigheten, Uppsala kommun, Box 216, 751 04 UPPSALA

akten

miljö - och fiskeenheten, 25 ex

kulturmiljöenheten

planenheten

näringslivs- och landsbygdsenheten

registreras i naturvårdsregistret

kungörelse i länets författningssamling

reservatspärmen/MN, PS

BILAGA A

Tillhör Länsstyrelsens
i Uppsala län förslag till beslut
1998-06-26 dnr 231-7349-97

Översiktskarta

Reservatsområde

0 1 2 3 4 5 km

Skala 1:50 000

BILAGA A

Tillhör Länsstyrelsens
i Uppsala län förslag till beslut
1998-06-26 dnr 231-7349-97

Översiktskarta

Reservatsområde

0 1 2 3 4 5 km

Skala 1:50 000

BILAGA A

Tillhör Länsstyrelsens
i Uppsala län förslag till beslut
1998-06-26 dnr 231-7349-97

Översiktskarta

Reservatsområde

0 1 2 3 4 5 km

Skala 1:50 000

The map displays the Vällens nature reserve area, characterized by the Vällens river and its tributaries. The terrain is marked with contour lines indicating elevation. Numerous lakes and ponds are scattered throughout the landscape, including Ljusdal, Ljusåsen, and various smaller bodies of water. Settlements and villages are labeled, such as Vällens, Katarina, and several smaller hamlets. The map also shows roads and other infrastructure. A grid system is used for location referencing, with coordinates ranging from 39 to 48 on the x-axis and 50 to 59 on the y-axis. The title box in the upper right corner provides administrative details, including the responsible authority (Länsstyrelsen i Uppsala län), the date of the proposal (1998-06-26), and the document number (dnr 231-7349-97). A scale bar indicates a distance of 5 km, and the scale is noted as 1:50,000.

BILAGA A

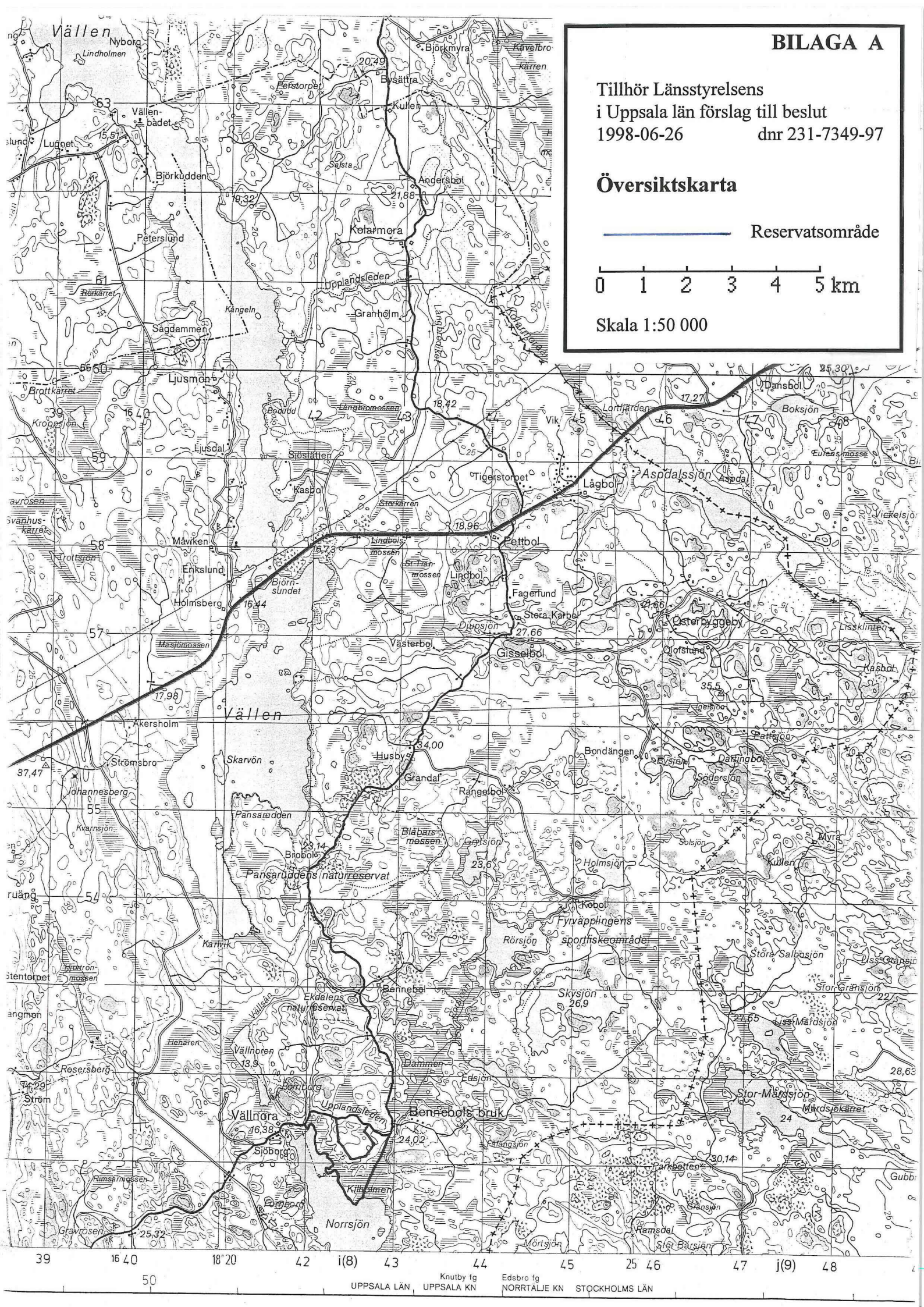
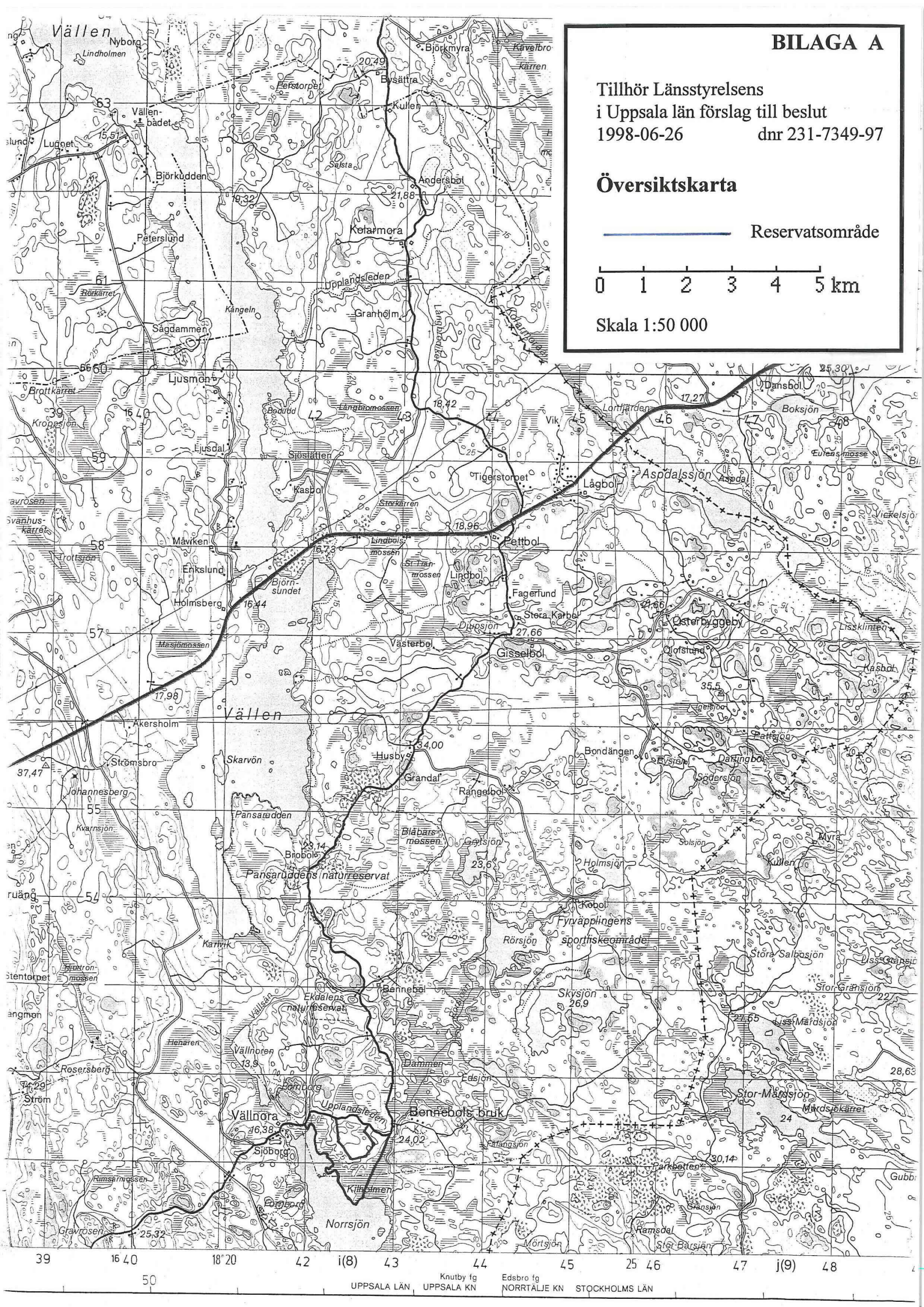
Tillhör Länsstyrelsens
i Uppsala län förslag till beslut
1998-06-26 dnr 231-7349-97

Översiktskarta

Reservatsområde

0 1 2 3 4 5 km

Skala 1:50 000

[illegible]

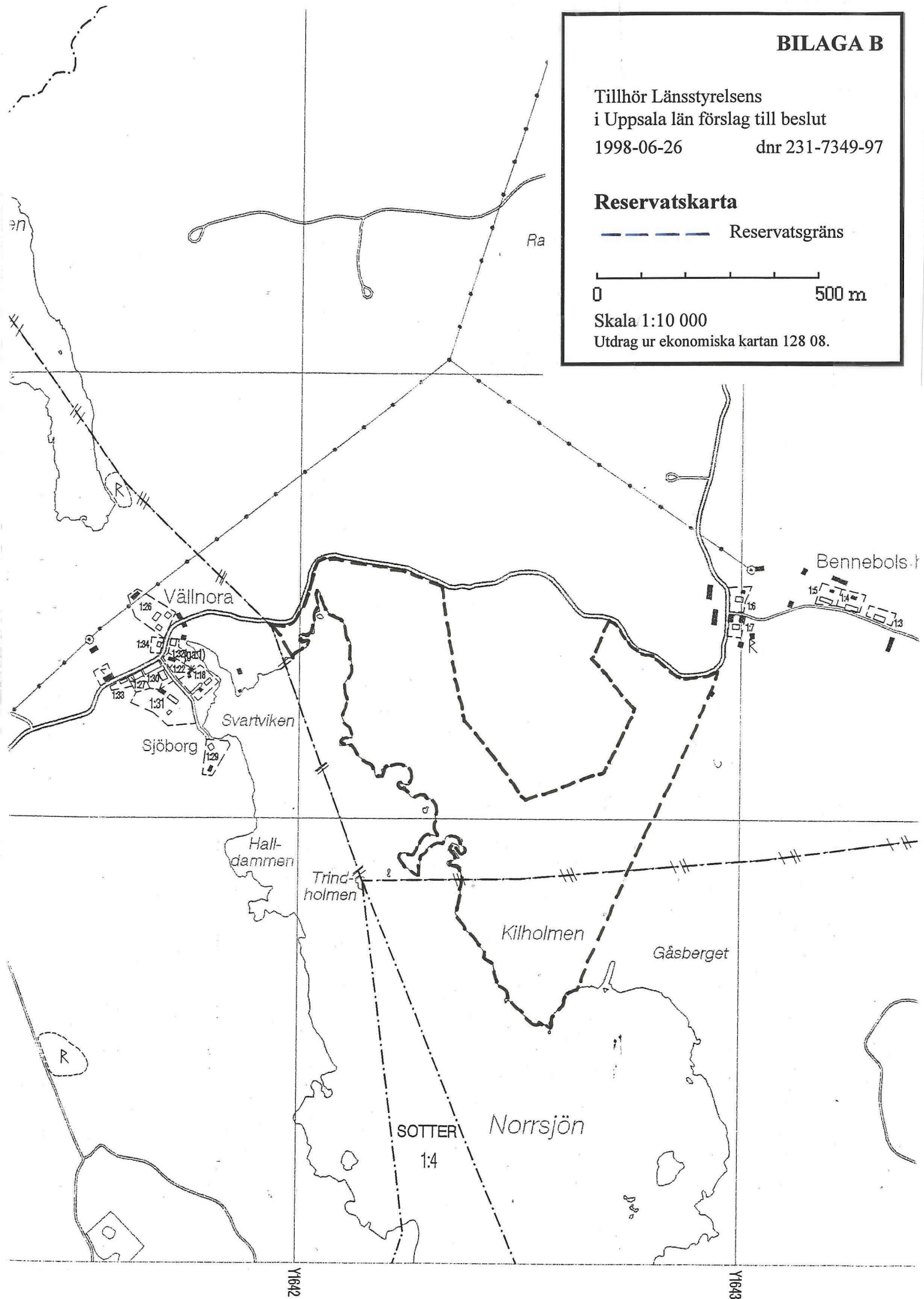
Tillhör Länsstyrelsens
i Uppsala län förslag till beslut
1998-06-26 dnr 231-7349-97

Reservatsgräns

Skala 1:10 000

Utdrag ur ekonomiska kartan 128 08.

BILAGA C

Tillhör Länsstyrelsens
i Uppsala län förslag till beslut

1998-06-26

dnr 231-7349-97

Reservatskarta med skötselområden

- Reservatsgräns
- Skötselområdesgräns
- Områdesbeteckning
- Parkeringsplats

0 500 m

Skala 1:10 000

Utdrag ur ekonomiska kartan 128 08.

